

ایران

- **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- **مدیرمسئول:** محمدحسن روزی طلب
- **سردبیر:** حسام الدین برومند
- **معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- **دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی) • مهدی مهرپور(اقتصادی)
- **رژین رستمی** وند(اجتماعی)

- **بنفشه غلامی** (جهان)
- **لیدا فخری** (اندیشه) • **محمدرضا عزیزی** (گزارش)
- **زهرا کشوری** (زیست بوم) • **فرناز قلعه‌دار** (حوادث)
- **مهدی کلهرنژاد** (اجرای)
- **صفحه‌آزایی** «ایران»
- **دیپاستاری** «ایران»
- **ابوالفضل نسایی** (عکس)

- **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- **پيامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۳۳ روابط عمومی • **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- **صندوق پستی:** ۱۵۸۷۵-۵۳۸۸ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌چم
- **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ (۰۲۱)
- **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

«ایران» رادر صفحه‌های مجازی دنبال کنید

بزرگی کشورها را با ساحت و تعداد جمعیتشان نمی‌سنجند. بزرگی کشور ما از عظمت اندیشه آن ناشی می‌شود.
 ماکس فریش (رمان‌نویس مشهور آلمانی)

دعای روز بیست و چهارم ماه مبارک رمضان

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِيهِ مَا يَرْضِيكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْهَا بِؤَدْيِكَ وَأَسْأَلُكَ التَّوْفِيقَ فِيهِ لِأَنْ أَطِيعَكَ وَلَا أَغْضَبِكَ بِأَخْوَاذِ السَّائِلِينَ

خدایا در این ماه آنچه تو را خشنود می‌کند از تو درخواست می‌کنم و از آنچه تو را ناخشنود می‌کند به تو پناه می‌آورم و از تو در این ماه توفیق اطاعت و ترک نافرمانی ات را خواستارم، ای بخشنده به نیازمندان.

تجسم

قاب‌های روی دیوار

طاقچه خانه‌های قدیمی مادریزگ‌ها و پدریزگ‌ها یادتان هست که غیر از قیران و آینه، همیشه یک قاب آرزان قیمت خاتم، تقریباً ۲۰ تا ۲۵ سانتیمتری هم رویش بود با یک عکس سیاه و سفید یادگاری جلوی پرده نقاشی صحن امام رضا(ع) و یادگار سفر زیارتی به مشهد. گاهی هم روی دیوار اتاق میهمانی، آن هم خیلی بالاتر از دسترس بچه‌ها، یک قاب بزرگتر آویزان می‌کردند از عکس پرسنلی پدر یا پدریزگ مرحوم با رد قلم‌های رتوش که ناشایسته رنگی شده بود. غیر از این موارد، در طبقه رو به پایین مردم، کمتر می‌شد تابلو یا تصویری تزئینی در خانه‌ها پیدا کرد. در خانه‌های اعیانی و تاریخی اما دیوارها و سقف‌های متقوس بیشتر بودند. در واقع تزئینات معماری یکی از ارکان طراحی معماری محسوب می‌شد. اما تابلوی آویخته کمتر به چشم می‌خورد. امروزه تقریباً در هر فضای معماری، اعم از خانه، کارخانه، کافه، اداره، مدرسه و... می‌شود تصویری تزئینی دید که روی یکی از دیوارها نصب شده است. حتی در فضاهای محقری مثل دکه‌ها و کلبه‌های روستایی هم ممکن است پوستر آرزان قیمتی را به نیت تزئین یا ابزاز علاقه به کسی، چیزی یا موضوعی، به گوشه‌ای آویخته باشند. آیا تحولات در این موضوع، مسیر معناداری را پشت سر گذاشته است؟ آیا می‌توان به طیفه‌بندی مشخصی برای تابلوهای تزئینی یا قیمتی در بین خانواده‌های ایرانی و نسبت آن با توان مالی یا سطح فرهنگی ایشان دست یافت؟ سلیقه‌های موجود ساخته و پرداخته با متأثر از چه عواملی است؟

مهم‌ترین گروه موضوعی در تابلوهای تزئینی فضاهای ایرانی را باید در میان مضامین مذهبی پیدا کرد. خوشنویسی از این جهت یکی از برطرف‌دارترین آثاری است که به عنوان تزئین به دیوارها اضافه می‌شود. این تابلوها معمولاً حاوی عبارات: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»، «چهار قل»، «وان یگانه» و سایر آیات و عبارات قرآنی و دینی و اسامی ائمه است. بدیهی است که اشعار عارفانه و جملات قصار یا حتی طنز و فانتری هم می‌توانند مورد پسند عده‌ای باشد. تصاویر اماکن و رویدادهای مذهبی هم در این گروه جای می‌گیرد و در مقابل، آثار تاریخی و مناظر طبیعی، چه به شکل نقاشی یا عکس هم به عنوان تابلوهای تزئینی استفاده می‌شوند. عکس‌های شخصی، شخصیت‌های شناخته شده، تصویر خودروهای لوکس و... هم طرفداران خاص خود را دارد.

به نظرمی‌رسد ایرانی‌ها برای استفاده از آثار تزئینی حوزه صنایع دستی و هنرهای سنتی علاقه بیشتری نشان می‌دهند. «تابلو فرش» که البته خاستگاه وارداتی دارد، نگارگری که در دوره‌های متأخر از میان کتاب‌ها به دیوارها و نمایشگاه‌ها نقل مکان کرده، در این گروه جای می‌گیرند. سایر تزئینات تولید شده بر مبنای صنایع دستی و هنرهای سنتی هم، کم و بیش، به کار می‌روند. سلیقه فرهنگی، عادت و البته معیارهای قابل درک عمومی برای ارزشگذاری این آثار در مقایسه با هنرهای مدرن و معاصر، می‌تواند در این تصمیمات موردنظر باشد. تا همین چند دهه پیش، بعضی از لوازم خانگی (مثل تلویزیون و ضبط صوت و خودرو و...) کالاهای سرمایه‌ای محسوب می‌شدند که به تدریج به سمت کالای مصرفی تغییر ماهیت دادند. تابلوهای تزئینی را هم براساس همین معیار [کالای مصرفی یا کالای سرمایه‌ای] می‌توان تقسیم کرد یا آن را مشمول و حاصل بعضی از این تطورات فرهنگی و اقتصادی دانست. یکی از موضوعات قابل بررسی مربوط به تابلوهایی است که تحت عنوان «آثار هنری»، خصوصاً آثار هنری معاصر قرار می‌گیرند. مثال‌های بالا معمولاً به دلایلی خارج از حوزه زیبایی شناختی هنری در معنای فلسفی معاصر به کار می‌روند. اما پرونده آثار هنری می‌تواند در پاسخ سؤالات مطرح شده، قابلیت استنادی و مطالعاتی بیشتری داشته باشد. این قبیل تابلوها با معیارهای متنوعی استفاده می‌شوند. ارزش‌های هنری، ارزش مادی اثر، شهرت اثر یا هنرمند، سباز، محتوا، تناسب با محل نصب، زیبایی شناسی هنری، ویژگی تزئینی یا اتکا به زیبایی ظاهری یا موضوعی اثر، اصالت اثر، مقاصد تجاری و سرمایه‌گذاری، افتخارات و سوابق خانوادگی، نمایش و تظاهر به ثروت و معرفت، علائق و سلاطت شخصی و... می‌تواند در این انتخاب‌ها مؤثر باشد. بنابراین برخلاف یک باور عامیانه، همیشه سطح اقتصادی خانواده‌ها نمی‌تواند دلیل نهایی تصمیم‌گیری در این موضوع فرض شود. اگرچه گاهی خواست‌ها و انگیزه‌های فرهنگی هم با محدودیت‌های مالی مغایرت دارند.

نکته بعدی محدودیت زمانی است که سازنده اثر با آن مواجه است، محدودیت زمان بندی ساخت پروژه که گاه کمتر از سه ماه است لذا وقتی برخی از افرادی که سرشناس هستند برای چهار ماه بعد وقت مصاحبه دارند که ممکن هم است لغو کنند و اصلاً برایشان مهم نیست که پروژه شما چه سرانجامی خواهد داشت چگونه می‌توان چنین پروژه‌ای را به پایان برد؟ نکته بعد در خصوص مدت‌زمانی یا اصطلاحاً (duration) خود اثر است، اولاً همه بحث‌ها در مورد موضوع اثر را نمی‌توان وارد یک مستند کرد و ثانیاً هر بحثی هم که به آن پرداخته شود به صورت خیلی مجمل می‌توان به آن پرداخت و مانند کتاب، مجال بحث مفصل نیست، اساساً باید این نکته را در نظر داشت که وظیفه هنر و از جمله فیلم مستند تذکار است، تعلیم نیست. لذا هر کسی بیشتر می‌خواهد در باب مسأله‌ای بداند، باید خود برود بیشتر مطالعه کند. برخی از افراد این قدر بزرگ هستند، مثلاً در ۴۰ دقیقه نمی‌شود در باب تمام وجوه‌شان صحبت کرد لذا فیلمساز ناگزیر به گزینش موضوعات است. مسأله دیگر این است که بخش بزرگی از مخاطب ما در ایران هنوز فیلم مستند تماشا کردن را بلد نیستند و یاد هم نگرفته‌اند. حتی بسیاری از فرهیختگان رشته‌های دیگر به فیلم مستند که می‌رسند عنوان می‌کنند: چرا این فیلم را اینگونه یا آن‌گونه نساختی؟ چرا آنجا مقدس نمایی شد؟ چرا آنجا مقدس زدایی شد؟ خیلی دوست دارند فیلمساز می‌رود با هزار گزینش برای آن نگاه‌ها به خاطر برخی ملاحظات توجیه‌پذیر یا توجیه‌ناپذیر، قوانین و بخصوص ممیزی‌های خاص خود و بعضاً سختی‌ای که کار را سخت‌تر می‌کند، یعنی مستندساز می‌رود با هزار جان‌کندن کاری را آماده می‌کند ممیزی یا مدیر به‌راحتی می‌گوید این بخش را حذف کن یا تغییر بده و هزار گرفتاری به وجود می‌آورد. بنابراین شما اگر اثری تولید می‌کنید باید در حیطه چهارچوب‌های سازمانی نهاد حمایت‌کننده اثر باشید که این چهارچوب‌ها هر روز محدودتر هم می‌شود. باید لحاظ شود.

چهره روز

به مناسبت ۷۰ سالگی فریده سپاه‌منصور

فریده سپاه‌منصور ۷۰ ساله شد؛ کسی که خیلی از نوجوانان و جوانان او را با نقش مملقا خانم در فصل اول «نون خ» می‌شناختند. بازیگری که دیپلم نقاشی خود را از مدرسه هنرهای زیبا دریافت کرد و فعالیت خود را از سال ۱۳۴۸ با تئاتر دانشجویی «پرومته در زنجیر» آغاز کرد.

این بازیگر در یکی از مصاحبه‌های خود گفته است: «من به دانشکده هنرهای دراماتیک می‌رفتم در آن زمان وقتی استاد نداشتیم به کلاس استاد سمندریان می‌رفتم؛ می‌پریدم وسط صحنه و اونیز اجازه می‌داد و من تمرین می‌کردم.

او معلم اول و آخر ما بازیگران است؛ ۸۰ درصد از بازیگران فعلی از شاگردهای این استاد بوده‌اند.»

فریده سپاه‌منصور در بیش از ۷۰ سریال و فیلم سینمایی نظیر «امام علی (ع)»، «روزگار جوانی»، «معصومیت از دست رفته»، «خانه‌ای در تاریکی»، «دوباره زندگی»، «نون خ ۱» و... بازی کرده است.

خبرگزاری فارس در گزارشی به زندگی و فعالیت‌های سپاه‌منصور هم‌زمان با ۷۰ ساله شدنش پرداخته است.

یادداشت

ملاحظات مستند ساختن در ایران

در خصوص آثار مستند باید چند مسأله را در ایران مدنظر داشته باشیم، برخی از اینها مشکلات تولید مستند و درک نکردن آنها توسط مخاطب است و برخی مشکلاتی است که خود مخاطب برای تماشای مستند دارد: نکته اول این است که ما برای ساخت مستند در ایران مشکل بودجه داریم، در جامعه فعلی که همه چیز با قیمت دلار محاسبه می‌شود، بودجه آثار مستند در ایران در قیاس با تراز جهانی آن یک قیاس مع‌الفارق است، وقتی فقط دستمزد یک روز تصویربردار در دنیا چیزی حدود ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ دلار است، در حالی که در ایران صفرتا صد بودجه تولید یک قسمت از مجموعه مستند تلویزیونی در بیشتر موارد چیزی حدود ۶۰۰ الی ۷۰۰ تا سقف ۱۰۰۰ دلار در نظر گرفته می‌شود، حال سؤال این است که چگونه می‌شود یک اثر نه در تراز جهانی که حتی محلی و منطقه‌ای تولید کرد؟

آنچه تولید می‌شود. گذشته، از خودگذشتگی‌های مستندساز ایرانی که از سردلسوزی مدام از جیب هزینه می‌کند. در حد همین مقدمات تولیدی است که در اختیار سازنده قرار داده‌اند.

وقتی شما براساس این بودجه فقط سه روز حق تصویربرداری دارید، آن هم وقتی به برخی از فضلا و استادانی برمی‌خورید که ناکهان مصاحبه را لغو می‌کنند، چگونه می‌توان با فرآغ بال یک اثر باکیفیت هنری تولید کرد؟ مستند دیگر در این خصوص این است که قاطبه جامعه امروز ایرانی برای هر چیزی حاضر است هزینه کند، حتی شش‌مرفه حاضر است در سبید فرهنگی‌اش برای کتاب، تئاتر و فیلم سینمایی داستانی هزینه کند اما برای دیدن فیلم مستند خیلی حاضر نیست هزینه‌ای بپردازد.

لذا به خاطر نبود حمایت مالی، شما به عنوان سازنده اثر مستند در حد همین مقدرات توان تولید دارید. مشکل دوم از انتهای همین مشکل اول آغاز می‌شود، سرمایه‌گذار اصلی ساخت مستند در ایران بیشتر نهادهای حکومتی و صداوسیما هستند که حاکمیتی‌اند و در چهارچوب اهداف خود از یک پروژه حمایت و بر آن نظارت می‌کنند.

برخی از این نهادها به خاطر برخی ملاحظات توجیه‌پذیر یا توجیه‌ناپذیر، قوانین و بخصوص ممیزی‌های خاص خود و بعضاً سختی‌ای که کار را سخت‌تر می‌کند، یعنی مستندساز می‌رود با هزار جان‌کندن کاری را آماده می‌کند ممیزی یا مدیر به‌راحتی می‌گوید این بخش را حذف کن یا تغییر بده و هزار گرفتاری به وجود می‌آورد.

بنابراین شما اگر اثری تولید می‌کنید باید در حیطه چهارچوب‌های سازمانی نهاد حمایت‌کننده اثر باشید که این چهارچوب‌ها هر روز محدودتر هم می‌شود.

مسعود طاهری
فیلمساز پژوهشگر و نویسنده

برخی از افراد بزرگ هستند، مثلاً در ۴۰ دقیقه نمی‌شود در باب تمام وجوه‌شان صحبت کرد لذا فیلمساز ناگزیر به گزینش موضوعات است

وجه لسان الغیبی حافظ را دست کم نگیرید

مجله تصویری قاف در صفحه مجازی‌اش گفت‌وگویی با حسام‌الدین سراج انجام داده است که در آن وجه لسان الغیب حافظ مورد توجه قرار گرفته است. حسام‌الدین سراج در این گفت‌وگو بیان کرده حافظ لسان الغیب است. این وجه لسان الغیبی حافظ را دست کم نگیرید. من بارها شده در مورد مسأله‌ای، موردی راهنمایی گرفته‌ام؛ من به حافظ نمی‌گویم فال می‌گیرم می‌گویم راهنمایی می‌خواهم. عجیب است انگار که این آدم با فرشته‌ها زندگی می‌کرده است. وقتی پدرم فوت شده بود رفتم خانه و از دیوان حافظ راهنمایی گرفتم.

از پای تا سرت همه نور خدا شود در راه ذوالجلال چوبی‌پا و سر شوی اصلاً من را متحول کرد. حس کردم حافظ دارد می‌گوید که حواست باشد از این به بعد عمرت را در یک امر معنوی صرف کنی.

شناخت خداوند و استجاب دعا

صفحه مجازی منتسب به آیت‌الله فاطمی‌نیا به موضوع اجابت دعا در ماه رمضان اشاره داشته و در این باره آورده:

معرفت‌الله بسیار اهمیت دارد و راه‌حل تمام مشکلات، شناخت حقیقی خداوند است.

وقتی دعا می‌کنیم باید باور داشته باشیم که هیچ چیز از خود نداریم و امیدمان فقط به خدا باشد.

این باور، بسیار مهم و راه‌گشاست. "مالی سوی فقری الیک وسیله" قبالاتقار الیک فقری ادفع"

«برای من وسیله‌ای بسوی تو، جز فقر و نیازم نیست، پس با همین فقر و نیازم به تو، فقر و نیازم را دفع می‌کنم.»

یعنی همین که می‌دانم هیچ ندارم، با همین دانستن، فقر و نیازم را دفع می‌کنم!

این شناخت خداست. استادی داشتیم که از اولیای خدا و بسیار مرد بزرگی بود، خدمت امام زمان (عج) رسیده بود.

ایشان می‌فرمود زمانی که قرار است خیری به انسان برسد، شیطان به هر طریق ممکن تلاش می‌کند مانع رسیدن آن خیر شود.

برای مثال شب قدر می‌خواهی دعا کنی، سریع ظاهر می‌شود و می‌گوید برای چه دعا می‌کنی!؟

مگر تا به حال دعاهايت مستجاب شده است؟ اینها وسوسه‌های شیطان است و نباید به آن ترتیب اثر داده شود. گفته شده است کسی که دعا می‌کند دست خالی برنمی‌گردد و بالاخره چیزی در کاسه او می‌ریزند.

واکنش حامد عسکری به حمله تروریستی به سفارت ایران

حامد عسکری شاعر در پستی در واکنش به حمله تروریستی رژیم صهیونیستی به سفارت ایران نوشت: ما کم داغ ندیده‌ایم، ما کم زخم نخورده‌ایم، کم مشکی پوش یلان خاک‌مان نشده‌ایم اما می‌دانیم انتقام حتمی است.

«توافقنامه» از ۱۶ فروردین روی صحنه می‌رود

کوروش سلیمانی در پستی با انتشار عکسی از تمرین گروه تئاتر بیستون برای اجرای نمایش «توافقنامه» نوشت و گفت: تمرین... تمرین... دوباره... آماده می‌شویم... تا دو شب دیگر توافقنامه باز هم برای شما به صحنه بیاید...

بلیت‌های روزهای اول و دوم اجرای توافقنامه تمام شد و فقط تعداد معدودی از بلیت‌های روز سوم باقی مانده است.

ضمناً پیش فروش روزهای جدید (دوشنبه ۲۰، سه‌شنبه ۲۱ و چهارشنبه ۲۲ فروردین) با احتساب ۲۰ درصد تخفیف در توالی آغاز شده است.

مکان اجرای نمایش، تماشاخانه ملک است و اجرای این تئاتر از ۱۶ فروردین آغاز و تا ۲۱ اردیبهشت ادامه دارد.

بازیگران (به ترتیب ورود به صحنه) بهنام تشکر، کوروش سلیمانی و رامین ناصر نصیر هستند.

طلوع خونین در ایران‌شهر

حمیدرضا نعیمی در صفحه مجازی‌اش پوستر نمایش طلوع خونین را به اشتراک گذاشت و نوشت: «نمایش «طلوع خونین» به نویسندگی و کارگردانی مسعود طیبی از بیستم فروردین ماه ساعت ۲۱ در سالن استاد ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایران‌شهر روی صحنه می‌رود.»

حضرت علی (ع) فرمود:

روزه پرهیز از حرام هاست، همچنان که شخص از خوردنی و نوشیدنی پرهیز می‌کند.

بحار الانوار ج ۳، ص ۲۹۴، ح ۲۱

نگاره

فلسطین آزاد

فضای مجازی

مسعود طاهری

آیت‌الله فاطمی‌نیا

حامد عسکری

کوروش سلیمانی

آیت‌الله فاطمی‌نیا

مراسم احیای شب بیست و سوم رمضان در مصلای تهران

عکس: ابوالفضل نسائی